Язычыларын Низами музейинә һәдиййәләри

Низами музейиндә һазырланан ени экспозисияда Азәрбайчан совет әдәбиййатына хүсуси шө'бә һәср эдиләчәкдир. Ени экспозисия үчүн язычыларымызын һәят вә ярадычылығыны ишыгландыран вә үмумиййәтлә, Азәрбайчан совет әдәбиййатынын инкишафыны әкс этдирән сәнәдләр, фото шәкилләри, әлязмалары топланылыр, табло, рәсм вә макетләр һазырланыр. Н. Б. Вәзиров, Ә. һагвердиев, Ч. Мәммәдгулузадә, М. С. Ордубади вә башга язычыларымызын музейә алынмыш шәхси әшялары да нүмайиш этдириләчәкдир. Бу экспонатлар айры-айры язычыларын һәят вә фәалиййәтини тамашачылара әяни сурәтдә чатдырачагдыр. Әдәбиййат музейиндә язычыларын әл язмалары вә китаблары үзәриндә нечә ишләдийини көстәрән марағлы сәнәдләр вардыр.

Яхын күнләрдә С. Вурғун, С. Рүстәм, М. Ибраһимов, һ. Меһди, А. Шаиг, М. Раһим, Мир Чәлал вә Р. Рза өз архивләриндән музейә гиймәтли материаллар вермишләр.

С. Вурғун әсәрләринин рус дилиндә нәшр эдилмиш китабларындан нүсхәләр, Украйна дилиндә «Ханлар» п'есини, гырғыз дилиндә «Талыстан» поэмасыны, әрмәни дилиндә «Сечилмиш шеирләр» китабыны, Чин дилиндә «Ханлар» п'есини вермишдир.

Парисдә нәшр эдилән «Тәнгид ениликләри» журналынын бир нөмрәси ССРИ язычыларынын II Үмумиттифаг гурултайына һәср эдилмишдир. Журналда С. Вурғун, М. Шолохов, А. Фадеев, К. Федин, А. Корнейчук вә башга көркәмли совет язычыларынын һәят вә ярадычылығына һәср эдилмиш мәгаләләр дәрч эдилмишдир.

С. Вурғунун һәдиййәләри ичәрисиндә әрмәни дилиндә «Авангард», «Советекан Айастан», болгар дилиндә «Народная младеж» гәзетләринин нүсхәләри, алман дилиндә «Совет әдәбиййаты» журналы вә саир материаллар да вардыр.

С. Рүстәм музейә «Ики саһил» китабынын рус дилиндә ики нәшрини, рус дилиндә «Азәрбайчан шаирләри» китабыны, харичи дилләрдә әдәбиййат нәшриййаты тәрәфиндән бурахылмыш «Шаирин сәси», «Тәбриз көзәли» вә саир китабларыны, чохлу фото шәкилләр һәдиййә вермишдир. 1925—1954-чү илләрдә чәкилмиш бу фотолар Азәрбайчан әдәбиййаты мәсәләләрилә әлагәдар сәнәдләр кими әдәбиййат тарихинин инкишафыны өйрәнмәк үчүн зәнкин материал верир.

М. Ибраһимов «Кәләчәк күн» романынын рус дилиндә үч нәшрини, белорус, өзбәк, әрмәни, тачик, түркмән, румын, эстон, латыш, чех, мачар, словак, болгар дилләриндә нүсхәләрини һәдиййә этмишдир.

һ. Меһди «Абшерон» романынын Азәрбайчан дилиндә нүсхәләриндән әлавә рус, Украйна, газах, албан, поляк, эстон, чех, алман, Чин дилиндә тәрчүмәләрини вә румын дилиндә «Комиссар» повестини музейә вермишдир.

А. Шаиг «Нүшабә», «Мәктуб етишмәди», «Шеирләр вә һекайәләр», «Тапдыг дәдә» китабларыны, рус дилиндә чап олунмуш әсәрләрини, «Фитнә» п'есинин әлязмасындан бир нечә сәһифә музейә тәгдим этмишдир.

М. Раһимин музейә вердийи материаллар ичәрисиндә «Абшерон торпағында», «Шеирләр вә поэмалар» китабларынын енидән ишләнмиш нүсхәләри, «Ленинград көйләриндә», «Абшерон торпағында» поэмаларынын рус дилиндә нүсхәләри, сечилмиш шеирләринин рус, әрмәни дилиндә тәрчүмәләри вардыр.

Мир Чәлал «Бир кәнчин манифести» повестинин рус, румын, әрмәни дилләриндә китабларыны, Украйна дилиндә «Нағыллар», талыш дилиндә «Дирилән адам» романыны вә бир сыра фото шәкилләр һәдиййә этмишдир.

Р. Рза «Ленин» поэмасынын әлязмасындан парчалар, поэманын рус дилиндә ики нәшрини, һәмчинин үзәриндә ишләдийи вариантлары музейә вермишдир.

Бундан башга музейдә язычыларымызын бир чох әлязмаларындан нүмунәләр, фото материаллар вә саир сәнәдләр топланмышдыр.

А. Р. ЗЕЙНАЛОВ.